

**БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВІДДІЛ ФІНАНСІВ**

вул.Центральна,20, с.Боратин, 45605, тел.(0332) 705231, e-mail:boratyn.otg.fin@gmail.com,
код ЄДРПОУ 43997780

23.12.2022 № 283/3.8/2-21

Боратинська сільська рада

**Пояснювальна записка до проекту рішення сільської ради
«Про бюджет сільської територіальної громади на 2023 рік»**

Враховуючи прийняття 3 листопада 2022 року Державного бюджету України на 2023 рік у II читанні та у цілому, відділом фінансів Боратинської сільської ради спільно з головними розпорядниками коштів бюджету територіальної громади доопрацьовано показники проекту бюджету Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік.

Відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) проект місцевого бюджету на 2023 рік має ґрунтуватися на показниках, визначених у прогнозі місцевого бюджету, схваленому у 2022 році. Негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливають розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку країни та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період. Тому до бюджетного законодавства внесено ряд змін, зокрема призупинено дію статті 751 Кодексу та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів (Закон України від 15.03.2022 № 2134-ІХ «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»).

Прогноз місцевого бюджету як документ середньострокового бюджетного планування у 2022 році не складається. Проект бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік здійснено з дотриманням вимог Бюджетного та Податкового кодексів України, з урахуванням прийнятих законодавчих змін.

Проект сільської територіальної громади на 2023 рік сформовано відповідно до положень діючої редакції Бюджетного кодексу України, Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» та особливостей складання розрахунків до проектів бюджетів на 2023 рік, повідомлених листом Міністерства фінансів України від 15.08.2022 № 05110-14-6/17891.

Соціально-економічний стан громади у 2023 році та прогноз на 2023-2025 роки

Негативний вплив бойових дій на території України та неспроможність наразі повною мірою визначити наслідки російської агресії, що продовжується, унеможлиблюють розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку громади та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період. У зв'язку з цим процес прогнозування здійснюється в режимі реального часу в умовах високого ступеня невизначеності та непередбачуваності у сфері національної та регіональної безпеки через зміну ситуації на фронті, інтенсивності та географії бойових дій та їх наслідків.

Складання проєкту місцевого бюджету на 2023 рік здійснюється з дотриманням вимог Бюджетного та Податкового кодексів України та з урахуванням прийнятих законодавчих змін. Під час планування дохідної частини місцевого бюджету на 2023 рік у частині податкових і неподаткових надходжень та інших доходів взято до уваги:

- основні прогнозні макропоказники та окремі припущення, надіслані листом Міністерства економіки України від 31 серпня 2022 року № 3011-05/62642-03;

- норми Бюджетного та Податкового кодексів України, рішення органу місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів, ураховуючи при цьому чинні ставки оподаткування та нормативи зарахування загальнодержавних податків до відповідного місцевого бюджету й індексацію ставок окремих із них.

Основні прогнозні показники економічного та соціального розвитку Боратинської територіальної громади

До складу Боратинської територіальної громади входить 24 населені пункти, загальна чисельність населення яких станом на 01.01.2022 р. становила 19411 осіб. Станом на 01.10.2022 р. ця цифра сягає 19505 осіб. Варто додати, що нині на території громади 614 внутрішньо переміщених осіб, кількість яких постійно змінюється. На території громади налічується 6364 домогосподарств.

Чисельність населення у розрізі населених пунктів представлена у таблиці 1 (згідно даних Реєстру територіальної громади).

Таблиця 1

Чисельність населення Боратинської громади у розрізі населених пунктів згідно даних Реєстру територіальної громади

№ п/п	Населений пункт	Джерело даних	Чисельність населення, осіб
1	Баїв	Реєстр територіальної громади	713
2	Баківці	Реєстр територіальної громади	355

3	Боратин	Реєстр територіальної громади	2218
4	Вербаїв	Реєстр територіальної громади	267
5	Вікторяни	Реєстр територіальної громади	63
6	Гірка Полонка	Реєстр територіальної громади	3039
7	Голишів	Реєстр територіальної громади	481
8	Городище	Реєстр територіальної громади	1071
9	Коршів	Реєстр територіальної громади	678
10	Коршовець	Реєстр територіальної громади	460
11	Лаврів	Реєстр територіальної громади	1081
12	Лучиці	Реєстр територіальної громади	122
13	Мстишин	Реєстр територіальної громади	256
14	Новостав	Реєстр територіальної громади	716
15	Оздів	Реєстр територіальної громади	606
16	Озеряни	Реєстр територіальної громади	266
17	Полонка	Реєстр територіальної громади	1274
18	Промінь	Реєстр територіальної громади	694
19	Радомишль	Реєстр територіальної громади	698
20	Ратнів	Реєстр територіальної громади	984
21	Рованці	Реєстр територіальної громади	3034
22	Романівка	Реєстр територіальної громади	85
23	Суховоля	Реєстр територіальної громади	130
24	Цеперів	Реєстр територіальної громади	213
Всього кількість населення			19505

Згідно даних Головного управління статистики у Волинській області, представлених у таблиці 2, чисельність населення Боратинської громади є значно меншою.

Таблиця 2

Чисельність населення Боратинської громади у розрізі населених пунктів згідно даних Головного управління статистики у Волинській області

№ п/п	Населений пункт	Джерело даних	Чисельність населення, осіб
1	Баїв	Головне управління статистики у Волинській області	649
2	Баківці	Головне управління статистики у Волинській області	349
3	Боратин	Головне управління статистики у Волинській області	1072
4	Вербаїв	Головне управління статистики у Волинській області	255
5	Вікторяни	Головне управління статистики у Волинській області	53
6	Гірка Полонка	Головне управління статистики у Волинській області	2609
7	Голишів	Головне управління статистики у Волинській області	333
8	Городище	Головне управління статистики у Волинській області	831
9	Коршів	Головне управління статистики у Волинській області	670
10	Коршовець	Головне управління статистики у Волинській області	348
11	Лаврів	Головне управління статистики у Волинській області	1143
12	Лучиці	Головне управління статистики у	138

		Волинській області	
13	Мстишин	Головне управління статистики у Волинській області	269
14	Новостав	Головне управління статистики у Волинській області	594
15	Оздів	Головне управління статистики у Волинській області	484
16	Озеряни	Головне управління статистики у Волинській області	278
17	Полонка	Головне управління статистики у Волинській області	1101
18	Промінь	Головне управління статистики у Волинській області	514
19	Радомишль	Головне управління статистики у Волинській області	791
20	Ратнів	Головне управління статистики у Волинській області	879
21	Рованці	Головне управління статистики у Волинській області	1173
22	Романівка	Головне управління статистики у Волинській області	92
23	Суховоля	Головне управління статистики у Волинській області	188
24	Цеперів	Головне управління статистики у Волинській області	177
Всього кількість населення			14990

Такі відмінності між показниками чисельності населення зумовлені недосконалою методами збору інформації, які використовує Державна служба статистики України. Оскільки дані щодо чисельності населення розраховуються за формулою, беручи до уваги показники отримані під час перепису населення у 2001 році, кінцеві результати виходять застарілими, не враховують сучасних процесів і тенденцій, зокрема приросту населення. Відповідно маємо різницю між фактичною чисельністю населення, яке зареєстроване у громаді – 19505 осіб і чисельністю населення, яке подає Служба статистики – 14990 осіб. Такий суттєвий розрив негативно впливає на механізми горизонтального вирівнювання місцевого бюджету. Зокрема, обсяг реверсної дотації, яка вилучається з бюджету Боратинської територіальної громади є суттєво завищеним, оскільки цей показник обчислюється з врахуванням показників чисельності населення громади.

У таблиці 3 представлено прогноз показників зміни чисельності населення та кількості особистих домогосподарств у Боратинській громаді на підставі даних з реєстру територіальної громади та урахування тенденцій в області:

Таблиця 3

Прогноз показників зміни чисельності населення та кількості особистих домогосподарств у Боратинській громаді

Найменування показника, одиниця виміру	2021 рік (звіт)	2022 рік (звіт)	2023 рік (прогноз)
Чисельність населення, осіб	19 315	19505	20 345
Кількість особистих домогосподарств	5 714	6364	6834

Згідно інформації Головного управління Державної податкової служби у Волинській області, станом на 2022 рік у Боратинській громаді зареєстровано таку кількість суб'єктів господарювання: 490 – юридичні особи, 861 – фізичні особи. Детальна інформація у розрізі населених пунктів представлена у таблиці 4.

Таблиця 4

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності

№ п/п	Населений пункт	Кількість юридичних осіб	Кількість фізичних осіб
1	Баїв	8	21
2	Баківці	10	16
3	Боратин	65	117
4	Вербаїв	3	14
5	Вікторяни	1	0
6	Гірка Полонка	73	161
7	Голишів	14	22
8	Городище	24	41
9	Коршів	23	20
10	Коршовець	13	12
11	Лаврів	27	38
12	Лучиці	2	1
13	Мстишин	8	4
14	Новостав	7	30
15	Оздів	5	18
16	Озеряни	3	5
17	Полонка	26	56
18	Промінь	20	30
19	Радомишль	13	16
20	Ратнів	16	27
21	Рованці	127	202
22	Романівка	1	3
23	Суховоля	0	2
24	Цеперів	1	5
Всього		490	861

У структурі економіки на кінець звітної періоду громади переважає торгівельний та індустріальний сектори. Провідні сфери промисловості: харчова, машинобудування та металообробка, деревообробка, житлове будівництво та промисловість будівельних матеріалів, виготовлення виробів з металу та пластику. У структурі сільськогосподарського виробництва провідну роль відіграє рослинництво, а саме вирощування зернових та технічних культур. Серед найбільших підприємств-податкоплатників - ТОВ «КРОМБЕРГ ЕНД ШУБЕРТ УКРАЇНА ЛУ», ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПрАТ ГНІДАВСЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ЗАВОД, СПП «Рать», ПП «Фабрика солодоців ЛАСКА», ДП ДГ «ПЕРЕМОГА»ВОЛ.ДСГДС ННАН, НЕК «Укренерго», ПП «Мідас-Трейд», ПП «Прагматек», ТзОВ «Панхім-Інвест», ТзОВ «Україна-Баїв», ТзОВ фірма «Волиньфарм», ТОВ «Легіт Транс», ТОВ «Укравіт Сайенс

Парк», ТОВ «Біо Пек», ТОВ «Трансденіром», ПП «Транс-Експрес», ТзОВ «Геліос-Капітал», ТОВ «Фондтранс», ДП «Завод якісних бетонів» комп з ОБМ.

Мережа торгівельних закладів налічує 93 одиниці, закладів ресторанного господарства – 15 одиниць, суб'єктів господарської діяльності (включаючи фізичних осіб), які надають побутові та інші види послуг – 16 одиниць.

Прогнозується збільшення кількості підприємств, що ведуть свою діяльність на території громади, в тому числі за рахунок релокованого бізнесу.

Структура зайнятості трудових ресурсів сіл відображає змішаний функціональний тип сільських поселень (промислових та сільськогосподарських). Для території характерні чітко виражені маятникові міграції у двох напрямках: «Боратинська громада – м. Луцьк – м. Луцьк – Боратинська громада». Місцеве населення задовольняє попит на трудові ресурси не лише громади, а й формує трудовий потенціал міста Луцька. Це також в значній мірі підвищує інвестиційну привабливість території, сприяє залученню капіталу.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника громади у січні 2022 р. становила 14577 грн, що у 2,2 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (6500 грн). Згідно консенсусу-прогнозу Міністерства економіки у 2023 році середньомісячна заробітна плата може зрости до 18508 грн.

Прогноз соціально-економічних показників громади розроблено на підставі прогнозу економічного і соціального розвитку України, представлених у таблиці 5.

Таблиця 5

Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України та окремі припущення на 2023 рік

Назва	2021	2022		2023
	Звіт	Постанова Уряду від 31.05.2021 № 586 (під бюджетні розрахунки)	Очікуване Мінекономіки (станом на 31.08.2022)	Прогноз Мінекономіки (станом на 31.08.2022)
Валовий внутрішній продукт:				
номінальний, млрд грн.	5 459,6	5 368,7	4 680,2	6 399,0
реальна зміна, відсотків, р/р	3,4	3,8	-33,2	4,6
Індекс споживчих цін:				
у середньому до попереднього року, відсотків, р/р	109,4	107,2	121,2	130,6
грудень до грудня попереднього року, відсотків, р/р	110,0	106,2	130,1	130,0
Індекс цін виробників промислової продукції:				
грудень до грудня попереднього року, відсотків, р/р	162,2	107,8	132,8	135,7

Назва	2021	2022		2023
	Звіт	Постанова Уряду від 31.05.2021 № 586 (під бюджетні розрахунки)	Очікуване Мінекономіки (станом на 31.08.2022)	Прогноз Мінекономіки (станом на 31.08.2022)
Середньомісячна заробітна плата працівників, брутто, номінальна, грн	14 014	15 258	14 025	18 508
Рівень безробіття населення у віці 15 – 70 років за методологією МОП, відсотків до робочої сили відповідного віку	9,9	8,5	27,9	28,2
Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн доларів США	-2 671	-8 595	-18 665	-14 248
Експорт товарів та послуг:				
млн доларів США	81 504	70 286	57 187	62 364
зміна, відсотків, р/р	34,3	6,5	-29,8	9,1
Імпорт товарів та послуг:				
млн доларів США	84 175	78 881	75 852	76 612
зміна, відсотків, р/р	33,4	9,2	-9,9	1,0
<i>Припущення прогнозу</i>				
Обмінний курс гривні до долара США, грн за долар США в середньому за період	27,3	28,6	32,3	42,2
на кінець періоду	27,3	28,7 [±1]	36,6	50,0

Джерело: Державна служба статистики України, Національний банк України, прогноз Міністерства економіки України

У межах пріоритетів розвитку громади передбачається, що посилення конкурентних економічних переваг території буде досягатися за рахунок підвищення рівня інвестиційної привабливості громади, розвитку співробітництва з іноземними громадами та організаціями.

Рішенням Боратинської сільської ради № 5/4 від 24 березня 2021 року затверджено Програму економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки. Згідно Програми, визначено основні стратегічні цілі громади, які у 2023 році залишаються незмінними:

- Ціль 1. Підвищення економічної спроможності громади, яка включає:
- Впровадження програм підтримки місцевих суб'єктів господарювання та спільне залучення додаткових ресурсів для їх розвитку.
  - Популяризація інвестиційних можливостей громади та розвиток місцевої інфраструктури відповідно до потреб бізнесу.
  - Впровадження спільних місцевих ініціатив через діалог з бізнесом та розвиток соціально-відповідального підприємництва.
  - Підготовка та впровадження проектів місцевого розвитку шляхом залучення додаткових ресурсів.

– Розвиток міжмуніципального співробітництва з громадами та співпраці з установами і організаціями.

– Просування бренду громади та розвиток каналів комунікації.

– Підготовка та поширення інформаційно-промоційних матеріалів про громаду, зокрема – її жителів, економічні, освітні, спортивні, історико-культурні та інші можливості.

– Підготовка та впровадження Стратегії «Туризм вихідного дня».

Ціль 2. Надання якісних послуг населенню та розбудова інфраструктури, яка включає:

– Прийняття і впровадження нормативно-правових актів, стратегічних та регламентуючих документів, програм й положень сільської ради.

– Підтримання зв'язків з громадськістю.

– Надання якісних адміністративних послуг.

– Сприяння підвищенню кваліфікації працівників виконавчих органів та депутатів сільської ради.

– Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності сільської ради.

– Будівництво, реконструкція, ремонт приміщень та зміцнення й оновлення матеріально-технічної бази закладів, що перебувають у комунальній власності сільської ради.

– Утримання та розвиток дорожньої інфраструктури, модернізація та будівництво систем вуличного освітлення.

– Благоустрій, екологічна безпека та збереження навколишнього середовища.

– Забезпечення безперебійного водопостачання, водовідведення, теплозабезпечення, електропостачання, мобільного та інтернет-зв'язку.

– Здійснення заходів із землеустрою, розвиток земельних відносин та охорона земель сільської ради.

– Забезпечення добробуту населення, попередження насильства й дискримінації та усунення всіх можливих небезпек.

– Допомога людям, які опинилися в складних життєвих обставинах.

– Співпраця поліції і громади з метою підвищення якості послуг, що надаються поліцією та попередження злочинності, зокрема через посилення соціальної відповідальності.

– Будівництво, реконструкція, ремонт приміщень та зміцнення й оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, забезпечення належного освітнього процесу з урахуванням принципів організації інклюзивної освіти.

– Створення методичного середовища для професійного вдосконалення працівників освіти.

- Розвиток учнівського самоврядування та позашкільної освіти.
- Впровадження місцевих стимулів для розвитку талановитої та прогресивної учнівської молоді.
- Забезпечення участі учнів у місцевих, всеукраїнських та міжнародних проектах, конкурсах, олімпіадах.
- Будівництво, реконструкція, ремонт приміщень та зміцнення й оновлення матеріально-технічної бази, зокрема медичного обладнання й устаткування, закладів охорони здоров'я.
- Забезпечення первинної медичної допомоги населенню.
- Розвиток профілактичної медицини та інформування населення щодо нововведень у медичній сфері.
- Сприяння підвищенню кваліфікації працівників медичної сфери та впровадження місцевих стимулів для розвитку сімейної медицини.
- Будівництво, реконструкція, ремонт об'єктів спортивної інфраструктури та зміцнення й оновлення їх матеріально-технічної бази.
- Забезпечення діяльності спортивних об'єднань та організація спортивних і розважальних заходів різних рівнів.
- Пропагування і стимулювання здорового способу життя.
- Створення умов для комфортного проведення дозвілля.

Ціль 3. Розвиток людського потенціалу, яка включає:

- Забезпечення діяльності творчих та інтелектуальних об'єднань.
- Організація та проведення культурно-масових заходів.
- Створення сучасних просторів для роботи, відпочинку та розвитку.
- Залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування та підтримка місцевих ініціатив.
- Впровадження місцевих стимулів для розвитку ініціативної молоді.
- Сприяння розвитку інституцій громадянського суспільства.

Усі ці завдання та заходи впроваджуватимуться паралельно з модернізацією інфраструктури, у тому числі критичної, перебудовою логістики, відновленням діяльності промислових підприємств, пошуком та акумулюванням ресурсів для забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб.

У межах пріоритетів розвитку громади передбачається, що посилення конкурентних економічних переваг території буде досягатися за рахунок підвищення рівня інвестиційної привабливості громади, розвитку співробітництва з іноземними громадами та організаціями.

Міжбюджетні відносини на 2023 рік

Міжбюджетні трансфери на 2023 рік, що передається з державного бюджету для бюджету Боратинської сільської територіальної громади, відсутні.

За результатами розгляду проєкту Державного бюджету України на 2023 рік у другому читанні, розподіл освітньої субвенції у розрізі місцевих бюджетів не здійснено. У зв'язку із суттєвою вимушеною міграцією учнів цього року та неможливістю здійснити достовірний прогноз кількості учнів у необхідних для освітньої субвенції, розподіл зазначених міжбюджетних трансфертів Кабінет Міністрів України здійснить на основі верифікованих Міністерством освіти та науки України даних про кількість учнів.

Доходи бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік

Показники дохідної частини бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік розроблені на базі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України (лист Мінекономіки від 08.07.2022 №3011-02/46349-03), які враховують дії правового режиму воєнного стану, та із застосуванням норм, як чинних бюджетного та податкового законодавства, так і пропозицій змін до Податкового кодексу України.

При прогнозуванні дохідної частини бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік враховано динаміку надходжень податків та зборів минулих років та очікувані надходження у 2022 році; продовження на 2023 рік дії тимчасової норми щодо підвищеного (+4%) нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів; ставки акцизного податку на пальне, які визначені проектом Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо ставок акцизного податку на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану» (реєстр. № 7668-д від 29.08.2022); застосування чинних ставок оподаткування.

В цілому, прогнозні показники доходів бюджету Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік (без урахування трансфертів) обраховано в сумі 197 720,382 тис.грн, у тому числі: загальний фонд – 183 623,203 тис.грн; спеціальний фонд – 14 097,179 тис. гривень.

Доходи загального фонду бюджету територіальної громади (без урахування трансфертів) збільшуються порівняно з очікуваним виконанням бюджету територіальної громади в поточному році на 2,0 відсотка (+3 709,3 тис.грн) та на 12,6 відсотка (+20 539,5 тис.грн) - порівняно з уточненими показниками 2022 року.

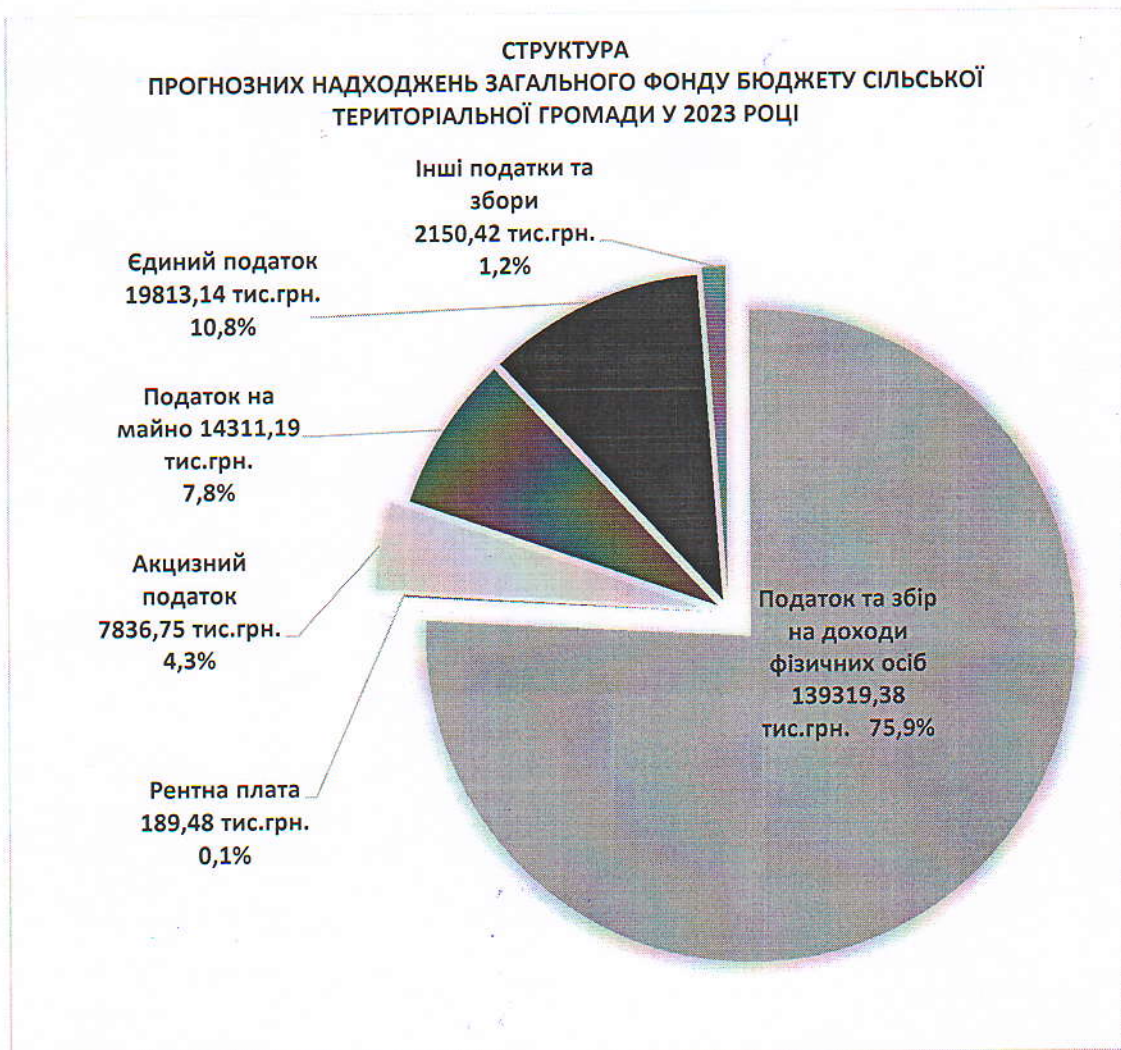
Основними бюджетоутворюючими джерелами доходів загального фонду бюджету Боратинської сільської територіальної громади залишаються податок на доходи фізичних осіб, податок на майно, єдиний податок та акцизний податок. Сумарна питома вага зазначених платежів в загальному прогнозному обсязі надходжень до загального фонду бюджету громади на 2023 рік складає 98,8 відсотка (податок на доходи фізичних осіб – 75,9 відсотка, податок на майно – 7,8 відсотка, єдиний податок – 10,8 відсотка, акцизний податок – 4,3 відсотка).

Питома вага кожного з решти платежів загального фонду складає менше

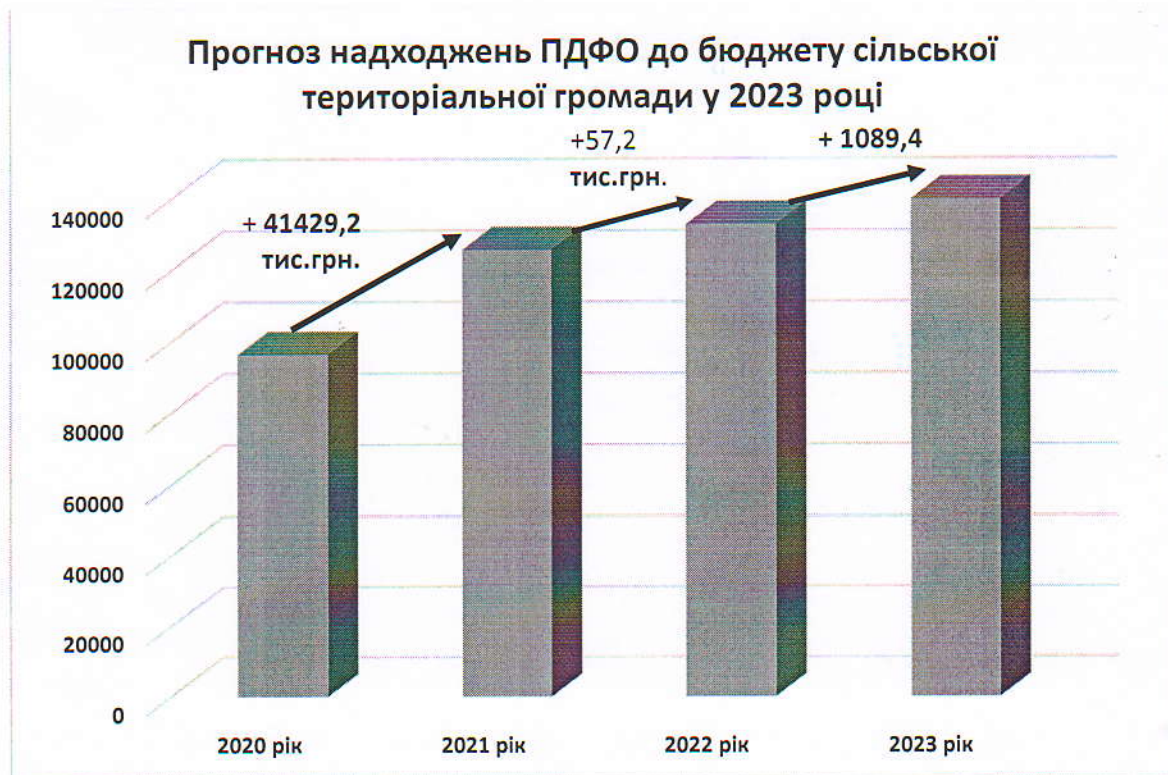
1 відсотка.

Структура прогнозних надходжень загального фонду бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік відображена на наступній діаграмі.

Податок на доходи фізичних осіб прогнозовано у сумі 139 318,375 тис. грн, що на 0,1 відсотка або на 141,1 тис.грн більше очікуваних надходжень 2022 року. Податок на доходи фізичних осіб продовжує залишатися найвагомішим джерелом доходів бюджету територіальної громади, питома вага податку в обсязі власних доходів загального фонду бюджету громади на 2023 рік складає 75,9 відсотка.

Прогноз надходжень податку на доходи фізичних осіб на 2023 рік розрахований із урахуванням надходжень у минулих роках, очікувані надходження 2022 року, збільшення розміру мінімальної заробітної з 1 січня 2023 року у розмірі 6 700 грн та перереєстрація суб'єктів господарювання – платників податків за межі громади у 2022 році.

Податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності на 2023 рік прогнозується у сумі 1,322 тис. гривень. Податок спрогнозовано з врахуванням очікуваних надходжень 2022 року.

Надходження **рентної плати за спеціальне використання інших природних ресурсів** на 2022 рік прогноуються в обсязі 189,480 тис.грн, в тому числі:

- **рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування)** - у сумі 184,0 тис.грн, що відповідає очікуваним надходженням 2022 року та в 2 рази або на 129,0 тис.грн більше фактичних надходжень 2021 року. Розрахунок проведено відповідно до прогнозних обсягів використання лісових ресурсів, які підлягають оподаткуванню, та ставок, затверджених Податковим кодексом України.

- **рентна плата за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення** - у сумі 5,480 тис. грн, що відповідає очікуваним надходженням 2022 року. Прогнозна плата розрахована відповідно до фактичних та прогнозних обсягів видобутку корисних копалин та ставок плати, затверджених Податковим кодексом України.

Надходження акцизного податку до бюджету територіальної громади прогноуються з врахування норм Закону України від 21.09.2022 № 2618-IX «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового

кодексу України щодо ставок акцизного податку на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану», якими передбачено відновлення з 01 липня 2023 року ставок акцизу на основні види пального і складають 7 836,754 тис. гривень. Зокрема: надходження акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів передбачені в сумі 2 320,954 тис.грн; надходження акцизного податку з вироблених в Україні та з ввезених на митну територію України підакцизних товарів прогнозуються щорічні надходження в сумі 5 515,8 тис. гривень. Відповідно до очікуваного показника 2022 року, надходження акцизного податку зросте в 2 рази або на 4 044,4 тис. гривень.

Надходження **податку на майно** на наступний рік прогнозуються у сумі 34 128,176 тис. гривень. Питома вага податку на майно до загального обсягу доходів загального фонду складає 7,8 відсотка. Зокрема,

Рішенням сесії Боратинської сільської ради від 14.07.2022 року № 13/4 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» визначено порядок справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території громади на 2023 рік.

Прогнозовані **надходження податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки** до бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік розраховано в сумі 6 442,818 тис.грн, що на 1 549,8 тис. грн або 31,7 відсотка більше в порівнянні з очікуваними показниками 2022 року. Податок спрогнозовано за даними Головного управління Державної податкової служби у Волинській області з врахуванням законодавчо встановлених ставок оподаткування, фактичних надходжень податку за попередні роки.

Платниками даного податку до бюджету територіальної громади у 2022 році є понад 430 фізичних та 35 юридичних осіб.

В структурі податкових надходжень бюджету Боратинської сільської територіальної громади **плата за землю** складає 4,3 відсотка.

Відповідно до норм Бюджетного кодексу України надходження плати за землю в повному обсязі (100%) зараховуються до доходів бюджетів місцевого самоврядування.

Рішенням сесії Боратинської сільської ради від 14.07.2022 року № 13/3 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Боратинської сільської територіальної громади» визначено порядок справляння земельного податку на території громади на 2023 рік.

Плата за землю формується із земельного податку та орендної плати за земельні ділянки.

З урахуванням динаміки надходжень попередніх років, фактичних надходжень 2021 року та очікуваних надходжень 2022 року та встановлених ставок оподаткування, прогнозний обсяг податку на майно в частині плати за землю на 2023 рік складе 7 868,375 тис.грн, що на 3 184,3 тис.грн або 28,8 відсотка менше в порівнянні з очікуваними показниками 2022 року. Зменшення прогнозного показника пов'язано із застосуванням з 2023 року нових ставок із сплати земельного податку по виду цільового призначення «Землі промисловості» (з 3,0 відсотка на 1,0 відсоток).

Прогнозні показники **транспортного податку** до бюджету сільської

територіальної громади на 2023 рік відсутні (відповідно до фактичних надходжень у поточному році).

Надходження туристичного збору до бюджету Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік прогнозується на рівні очікуваних надходжень 2022 року та становить 3,845 тис. гривень.

На розвиток економіки Боратинської сільської територіальної громади істотний вплив має малий, середній бізнес та підприємництво, в якому задіяна значна частина наявного населення громади і якими забезпечується майже 11 відсотків податкових надходжень до бюджету сільської територіальної громади.

Єдиний податок є другим бюджетоутворюючим джерелом доходів Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік.

Прогнозовані надходження **єдиного податку** до бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік розраховано в сумі 19 813,138 тис.грн, що на 1 674,1 тис.грн або на 9,2 відсотка більше в порівнянні з очікуваними надходженнями 2022 року. Прогнозовані показники розраховані з урахуванням очікуваного надходження 2022 року, ріст мінімальної заробітної плати, зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Доходи від розміщення тимчасово вільних коштів бюджету Боратинської сільської територіальної громади на депозитних рахунках у банківських установах прогноуються в сумі 2 000,0 тис.грн з урахуванням обсягу очікуваного залучення до бюджету територіальної громади відповідних коштів.

Надходження адміністративних штрафів та штрафних санкцій до бюджету Боратинської сільської територіальної громади прогноуються в сумі 8,0 тис. гривень.

Надходження до бюджету сільської територіальної громади **плати за надання адміністративних послуг** прогноуються на 2023 рік на загальну суму 32,0 тис.грн, зокрема від:

- плати за надання інших адміністративних послуг -12,0 тис.грн;
- плати за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (крім реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань) - 20,0 тис. гривень.

Прогнозний показник **плати за надання адміністративних послуг на 2023 рік** на 91,4 відсотка або на 339,0 тис.грн менше очікуваних надходжень за 2022 рік. Причиною зменшення є надходження коштів в 2022 році, які були помилково зараховані до державного бюджету за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно.

Надходження **орендної плати за користування цілісними майновими комплексами та іншим майном, що перебуває у комунальній власності**, прогноуються у сумі 5,462 тис.грн, що відповідає очікуваним надходженням 2022 року.

Надходження державного мита до бюджету сільської територіальної громади при формуванні прогноуються на рівні очікуваних відповідних надходжень у 2022 році та складають 0,316 тис. гривень.

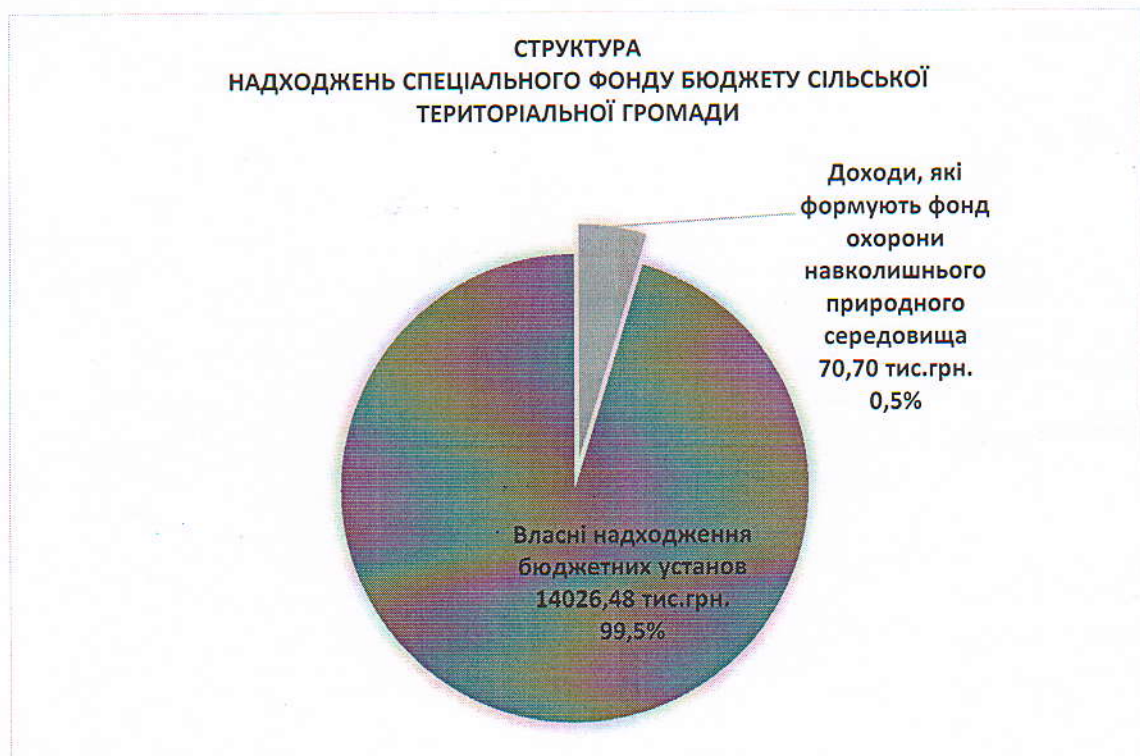
Надходження від орендної плати за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди місцевою

радою прогноуються на підставі інформації відділу земельних ресурсів сільської ради, кадастру і екологічної безпеки та Головного управління Державної податкової служби у Волинській області у сумі 47,090 тис.грн, що на 26,0 відсотка або 9,7 тис.грн більше очікуваних надходжень за 2022 рік.

Інші надходження (код класифікації доходів 24060300) бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік прогноуються в сумі 56,228 тис.грн, що на 48,2 відсотка або на 52,4 тис.грн менше очікуваних надходжень за 2022 рік. Зменшення пов'язано із надходженням в 2022 році повернутих коштів по відділу культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради, які були не вірно перераховані.

Обсяг доходів спеціального фонду (без трансфертів) бюджету сільської територіальної громади визначений на 2023 рік у сумі 14 097,179 тис. гривень.

Найвагомішим джерелом доходів спеціального фонду є **власні надходження бюджетних установ**, питома вага яких становитиме 99,5 відсотка доходів спеціального фонду. Зазначені надходження спрогнозовані на підставі даних головних розпорядників коштів бюджету територіальної громади у сумі 14 026,479 тис.грн, що в 2 рази або на 8 869,3 тис.грн більше планових надходжень 2022 року. Такий ріст пов'язано із збільшенням ціни на одностороннє харчування в освітніх закладах громади.

У прогнозних надходженнях на 2023 рік не враховано кошти благодійних внесків, грантів та дарунків.

Надходження **екологічного податку**, які формують доходи фонду охорони навколишнього середовища громади на 2023 рік, прогноуються з урахуванням очікуваних надходжень за 2022 рік та становлять 70,7 тис. гривень.

Надання пільг сільською радою з платежів, які зараховуються до

бюджету Боратинської сільської територіальної громади, на 2022 рік не прогнозується.

Витрати бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік

В основу формування обсягів видатків в проєкті бюджету Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік покладено вимоги положень Конституції України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України, Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», з врахуванням запровадження нового розміру мінімальної заробітної плати з 1 січня 2023 року – 6700 гривень; розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду з 1 січня 2023 року – 2893 гривень.

Бюджет Боратинської сільської територіальної громади сформовано з врахуванням рекомендацій Міністерства фінансів України щодо формування місцевих бюджетів (лист від 15.08.2022 № 05110-14-6/17891 «Про особливості складання проєктів місцевих бюджетів на 2023 рік»), беручи до уваги макрпоказники економічного і соціального розвитку України на 2022 – 2024 роки, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2021 року № 568 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки».

Видатки бюджету громади обраховані відповідно до мережі головних розпорядників бюджетних коштів на підставі бюджетних запитів головних розпорядників.

Загальний обсяг видатків місцевого бюджету Боратинської територіальної громади на 2023 рік складає 197 720,382 тис.грн, в тому числі витрати загального фонду – 183 273,203 тис.грн, спеціального фонду – 14 447,179 тис. гривень.

Видаткова частина бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік сформована без трансфертів з державного бюджету (освітньої субвенції).

Обсяг видатків загального фонду бюджету територіальної громади за виключенням міжбюджетних трансфертів, передбачених іншим бюджетам, складе 149 787,316 тис.грн, і зменшиться порівняно з плановими показниками на 2022 рік на 23,4 відсотка. Зменшення запланованих витрат пов'язано із відсутністю обсягу освітньої субвенції з державного бюджету (в 2022 році – 74 077,7 тис.грн).

При формуванні бюджету на 2023 рік враховано забезпечення в повному обсязі потреби в асигнуваннях на оплату праці працівників бюджетних установ (крім педагогічних працівників за рахунок освітньої субвенції) відповідно до встановлених чинним законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати з 01 січня 2023 року, посадового окладу працівника I тарифного розряду за ЄТС; на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами.

Обсяг заробітної плати з нарахуваннями по установах і закладах бюджетної сфери (без освітньої субвенції) на 2023 рік передбачений в сумі

74 542,766 тис.грн, що складає 40,5 відсотка до загального обсягу власних доходів загального фонду. В порівнянні з уточненими показниками 2022 року видатки на оплату праці з нарахуваннями менші на 0,2 відсотка, або на 124,2 тис.грн (зменшення стимулюючих виплат).

Фонд заробітної плати працівникам бюджетної сфери на 2023 рік обраховано на існуючу штатну чисельність по обов'язкових виплатах згідно чинного законодавства з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду за ЄТС за вищевказаними розмірами і встановлення розміру єдиного соціального внеску на рівні 22 відсотка.

При формуванні проекту бюджету сільської територіальної громади розрахунок видатків на оплату енергоносіїв і комунальних послуг проведено з урахуванням натуральних показників споживання та діючих тарифів в поточному році.

Витрати на поточне утримання установ передбачені виходячи з обмежених фінансових ресурсів бюджету сільської територіальної громади та з урахуванням потреби забезпечення належного рівня роботи бюджетних установ та закладів.

У межах наявного ресурсу у бюджеті сільської територіальної громади на 2023 рік враховано 19 029,774 тис.грн на реалізацію місцевих програм.

У проекті бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік передбачено профіцит по загальному фонду та дефіцит по спеціальному фонду у 350,0 тис.грн на обсяг коштів, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду) для проведення капітальних видатків.

Відповідно до частини сьомої статті 108 Бюджетного кодексу України сільська рада може приймати рішення щодо розподілу та перерозподілу обсягів трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у період між сесіями відповідної місцевої ради з наступним внесенням змін до рішення про місцевий бюджет.

Відповідно до статті 23 Бюджетного кодексу України надати право голові Боратинської сільської ради за погодженням з постійною комісією сільської ради з питань фінансів, бюджету, планування, соціально-економічного розвитку та залучення інвестицій перерозподіляти видатки загального та спеціального фонду, визначені головним розпорядником коштів бюджету територіальної громади цим рішенням, без зміни загального обсягу бюджетних призначень головного розпорядника коштів бюджету сільської територіальної громади, в тому числі у частині перерозподілу:

1) видатків між бюджетними програмами, в тому числі між витратами загального фонду та бюджету розвитку спеціального фонду бюджету сільської територіальної громади;

2) видатків у межах однієї бюджетної, в тому числі між витратами загального фонду та бюджету розвитку спеціального фонду бюджету сільської територіальної громади, та за економічною класифікацією видатків, з урахуванням обмежень, визначених частиною 11 статті 23 Бюджетного кодексу України;

3) коштів на реалізацію місцевих програм, що фінансуються з бюджету сільської територіальної громади;

4) об'єктів, видатки на які проводяться за рахунок коштів бюджету розвитку спеціального фонду бюджету сільської територіальної громади

При цьому, з метою забезпечення безперебійного фінансування видатків пропонується установити, що, у разі зміни назв структурних підрозділів Боратинської сільської ради, повноваження головних розпорядників коштів бюджету сільської територіальної громади, визначених цим рішенням, передаються структурним підрозділам Боратинської сільської ради, які є їх правонаступниками.

Проектом рішення також пропонується установити, що передача бюджетних призначень від головних розпорядників коштів бюджету сільської територіальної громади новоствореним структурним підрозділам Боратинської сільської ради у 2023 році здійснюється відповідно до вимог частини 6 статті 23 Бюджетного кодексу України. Згадана стаття передбачає, що передача коштів від одного головного розпорядника коштів до іншого здійснюється за погодженням з комісією сільської ради з питань фінансів, бюджету, планування, соціально-економічного розвитку та залучення інвестицій.

Відповідно до статей 43 та 73 Бюджетного кодексу України пропонується надати право голові Боратинської сільської ради отримувати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, позики на покриття тимчасових касових розривів бюджету сільської територіальної громади, пов'язаних із забезпеченням захищених видатків загального фонду, в межах поточного бюджетного періоду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на договірних умовах без нарахування відсотків за користування цими коштами з обов'язковим їх поверненням до кінця поточного бюджетного періоду.

З метою зменшення тимчасових касових розривів, що виникатимуть в процесі виконання бюджету сільської територіальної громади, пропонується затвердити оборотний залишок бюджетних коштів бюджету сільської територіальної громади у сумі 200,0 тис. гривень. Обсяг оборотного залишку коштів не перевищує граничного розміру у 2 відсотки планових видатків загального фонду, визначеного статтею 14 Бюджетного кодексу України.

З метою залучення додаткових доходів до бюджету сільської територіальної громади, проектом рішення пропонується дозволити відділу фінансів Боратинської сільської ради у 2023 році здійснювати розміщення на конкурсних засадах тимчасово вільних коштів бюджету сільської територіальної громади на депозитах в установах банків в межах поточного бюджетного періоду з зарахуванням відсотків за їх користування до загального фонду бюджету сільської територіальної громади у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2011 № 6.

Враховуючи можливі зміни у бюджетній класифікації після затвердження рішення про бюджет сільської територіальної громади на 2023 рік, проектом рішення пропонується доручити відділу фінансів Боратинської сільської ради, у разі внесення змін до чинних нормативно-правових документів Міністерства фінансів України щодо класифікації доходів, видатків і кредитування місцевих бюджетів, забезпечити врахування відповідних змін при складанні і виконанні розпису бюджету сільської

територіальної громади на 2023 рік та врахувати зміни у класифікації при поданні пропозицій щодо внесення змін до цього рішення.

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

У показниках бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік головному розпоряднику коштів – Боратинська сільська рада передбачаються видатки загальним обсягом 149 387,210 тис. гривень.

Діяльність органів місцевого самоврядування забезпечує організацію роботи за всіма напрямками соціально-економічного та культурного розвитку громади, супроводжує та контролює виконання місцевих та державних програм на місцевому рівні, забезпечує безперебійну діяльність комунальних підприємств та надає відповідні адміністративні послуги.

На утримання органів місцевого самоврядування - апарату сільської ради в 2023 році загалом передбачається спрямувати 23 428,898 тис. гривень. За загальним фондом планується направити 23 378,898 тис.грн, що менше на 2,9 відсотка, або на 691,2 тис.грн, у порівнянні з уточненими показниками 2022 роком; по спеціальному фонду 50,0 тис.грн (власні надходження бюджетних установ – оренда адмінприміщень).

Видатки на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам апарату сільської ради на 2023 рік становлять 18 883,937 тис. гривень. При формуванні показників по галузі враховано обов'язкові виплати (оклад, ранг, вислуга), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» зі змінами, матеріальна допомога на оздоровлення при щорічній відпустці та інші стимулюючі виплати.

Витрати на оплату енергоносіїв та комунальних послуг плануються в обсязі 3 094,961 тис.грн, що відповідає потребі на 2023 рік згідно наданих розрахунків.

Інші поточні видатки передбачаються в обсязі 1 400,0 тис.грн, що забезпечить належну діяльність місцевої ради.

По спеціальному фонду обсяг витрат на 2023 рік становить 50,0 тис.грн (оренда адмінприміщень), кошти передбачається спрямувати на технічне переоснащення основних засобів органів місцевого самоврядування.

За бюджетною програмою «Інша діяльність у сфері державного управління» в бюджеті територіальної громади на 2023 рік передбачено обсяг витрат в сумі 200,0 тис.грн на виконання Програми висвітлення діяльності Боратинської сільської ради.

На утримання галузі «Освіта» для створення належних умов функціонування закладів і установ освіти, що забезпечують надання гарантованих державою освітніх послуг населенню, в бюджеті Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік передбачені видатки по загальному фонду в сумі 64 481,640 тис. гривень. У зазначеному обсязі заплановано видатки, що здійснюватимуться за рахунок власних доходів бюджету територіальної громади.

Обсяг видатків спеціального фонду становить 13 844,729 тис.грн за

рахунок власних надходжень бюджетних установ.

Загальний обсяг видатків загального фонду по галузі «Освіта» на 2023 рік порівняно з 2022 роком (без врахування освітньої субвенції) менший на 210,8 тис.грн, або на 0,3 відсотка (зменшення пов'язано із розподілом у поточному році перехідних залишків). Видатки по спеціальному фонду – власні надходження бюджетних установ, у 2023 році більший ніж у 2022 році у зв'язку з збільшенням вартості одноденного харчування по закладах освіти.

У рішенні бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік в галузі освіти передбачено видатки для фінансування 8 закладів дошкільної освіти, 10 закладів загальної середньої освіти, централізованої бухгалтерії закладів освіти, а також освітні місцеві програми. Пріоритетним завданням галузі в 2023 році є збереження майна установ в належному стані, забезпечення кращих можливостей для дітей шляхом доступності та підвищення конкурентоспроможності освіти.

Видатки на оплату праці з нарахуваннями по освітніх закладах заплановано в сумі 42 150,102 тис.грн, їх питома вага у загальному фонді галузь «Освіта» складає 65,4 відсотка та на 5,9 відсотка менше ніж у 2022 році (при формуванні бюджету на 2023 рік не враховано одноразові премії); на оплату комунальних послуг та енергоносіїв установ галузі передбачено 10 097,643 тис.грн, що становить 15,7 відсотка видатків загального фонду галузь «Освіта» та на 14,4 відсотка більше ніж у 2022 році.

Фонд оплати праці працівників закладів освіти обрахований з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду, надбавок та доплат обов'язкового характеру у повному обсязі (надбавка за підвищення престижності педагогічної праці в розмірі 20%-30 % посадового окладу), щорічної грошової винагороди (100 % посадового окладу), матеріальної допомоги на оздоровлення педагогічних працівників (в розмірі посадового окладу), інших виплат.

На придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів по закладах освіти на 2023 рік враховано видатки в сумі 72,0 тис. гривень. Розрахунок проведено із врахуванням потреби закладів у відповідних.

Для забезпечення в закладах освіти харчування вихованців (учнів, дошкільнят) по загальному фонду бюджету територіальної громади на 2023 рік враховані видатки в загальній сумі 5 137,056 тис. гривень.

Харчування дітей в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах здійснюється відповідно до затвердженої вартості одноденного харчування.

Плата за харчування однієї дитини у дошкільному навчальному закладі встановлена у розмірі 60 відсотків- батьківська плата, 40 відсотків - кошти місцевого бюджету. Вартість одноденного харчування складає в середньому 80 гривень.

Для учнів закладів загальної середньої освіти з числа пільгових категорій вартість надання послуг з харчування одного учня на день складає в середньому 45 гривень. Харчування школярів пільгових категорій здійснюється за рахунок коштів бюджету Боратинської сільської територіальної громади.

Забезпечені безкоштовним харчуванням учні 1-11 класів з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування; дітей з особливими

територіальної громади на 2023 рік та врахувати зміни у класифікації при поданні пропозицій щодо внесення змін до цього рішення.

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

У показниках бюджету сільської територіальної громади на 2023 рік головному розпоряднику коштів – Боратинська сільська рада передбачаються видатки загальним обсягом 149 387,210 тис. гривень.

Діяльність органів місцевого самоврядування забезпечує організацію роботи за всіма напрямками соціально-економічного та культурного розвитку громади, супроводжує та контролює виконання місцевих та державних програм на місцевому рівні, забезпечує безперервну діяльність комунальних підприємств та надає відповідні адміністративні послуги.

На утримання органів місцевого самоврядування - апарату сільської ради в 2023 році загалом передбачається спрямувати 23 428,898 тис. гривень. За загальним фондом планується направити 23 378,898 тис.грн, що менше на 2,9 відсотка, або на 691,2 тис.грн, у порівнянні з уточненими показниками 2022 роком; по спеціальному фонду 50,0 тис.грн (власні надходження бюджетних установ – оренда адмінприміщень).

Видатки на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам апарату сільської ради на 2023 рік становлять 18 883,937 тис. гривень. При формуванні показників по галузі враховано обов'язкові виплати (оклад, ранг, вислуга), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» зі змінами, матеріальна допомога на оздоровлення при щорічній відпустці та інші стимулюючі виплати.

Витрати на оплату енергоносіїв та комунальних послуг плануються в обсязі 3 094,961 тис.грн, що відповідає потребі на 2023 рік згідно наданих розрахунків.

Інші поточні видатки передбачаються в обсязі 1 400,0 тис.грн, що забезпечить належну діяльність місцевої ради.

По спеціальному фонду обсяг витрат на 2023 рік становить 50,0 тис.грн (оренда адмінприміщень), кошти передбачається спрямувати на технічне переоснащення основних засобів органів місцевого самоврядування.

За бюджетною програмою «Інша діяльність у сфері державного управління» в бюджеті територіальної громади на 2023 рік передбачено обсяг витрат в сумі 200,0 тис.грн на виконання Програми висвітлення діяльності Боратинської сільської ради.

На утримання галузі «Освіта» для створення належних умов функціонування закладів і установ освіти, що забезпечують надання гарантованих державою освітніх послуг населенню, в бюджеті Боратинської сільської територіальної громади на 2023 рік передбачені видатки по загальному фонду в сумі 64 481,640 тис. гривень. У зазначеному обсязі заплановано видатки, що здійснюватимуться за рахунок власних доходів бюджету територіальної громади.

Обсяг видатків спеціального фонду становить 13 844,729 тис.грн за

освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах; дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; дітей, батьки яких призвані на військову службу на виконання Указу Президента України №69/2022 «Про загальну мобілізацію», діти військовослужбовців ЗСУ та інших військових формувань; дітей із сімей, які втратили годувальника.

Розрахунок витрат на оплату комунальних послуг та енергоносіїв установ проведено з урахуванням натуральних показників споживання та діючих тарифів в поточному році.

На забезпечення інших поточних витрат в показниках бюджету громади на 2022 рік враховані видатки в сумі 4 155,860 тис. гривень.

За рахунок власних надходжень бюджетних установ на утримання освітніх закладів спрямовується 13 844,729 тис. гривень. За рахунок цього джерела планується батьківська плата за харчування учнів/дошкільнят.

Для ведення бухгалтерського обліку освітніх закладів на території Боратинської громади функціонує **централізована бухгалтерія закладів освіти**. Обсяг видатків на 2023 рік по даній установі передбачено в сумі 2 798,979 тис. гривень. Кошти передбачено на оплату праці з нарахуваннями – 2 597,979 тис.грн, на інші поточні витрати – 200,0 тис. гривень.

В бюджеті сільської територіальної громади на 2023 рік враховано видатки на фінансування місцевих програм у галузі освіта, зокрема:

- на виконання завдань Програми розвитку та підтримки обдарованих і талановитих учнів Боратинської сільської ради на 2022-2024 роки - 57,330 тис.грн;

- на реалізацію Програми надання одноразової допомоги дітям сиротам і дітям позбавлених батьківського піклування, яким виповнилося 18 років на 2021-2023 роки - 12,670 тис.грн (1810 грн на 1 дитину).

Пріоритетами розвитку галузі «Охорона здоров'я» є забезпечення рівного і справедливого доступу населення до медичних послуг належної якості, наближення медичних послуг до споживачів, запобігання та зниження рівня захворюваності, вирішення проблем з надання населенню своєчасних та ефективних медичних послуг підтримки комунальних закладів охорони.

На фінансування галузі охорони здоров'я у проекті бюджету територіальної громади на 2023 рік передбачено видатки в сумі 494,290 тис.грн для реалізації **Програми надання фінансової підтримки комунальному некомерційному підприємству «Центр первинної медико-санітарної допомоги Боратинської сільської ради»**. Кошти передбачені на відшкодування пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів первинної ланки для забезпечення надання якісних медичних послуг.

Для виконання місцевих програм у галузі соціального захисту населення передбачено видатки в загальному обсязі 4 020,0 тис.грн, з них на:

-на виконання заходів, передбачених Програмою оздоровлення та відпочинку дітей Боратинської сільської ради у проекті бюджету територіальної громади враховано 500,0 тис.грн;

- на реалізацію завдань, передбачених Програмою соціального захисту на 2021-2023 роки у проекті бюджету територіальної громади враховано 3 196,0 тис. гривень. Кошти спрямовуються для надання одноразової допомоги

жителям громади (поховання безрідних і непрацюючих громадян, на подарунки та соціальні виплати окремим категоріям громадян до свят, на виплату одноразової матеріальної допомоги громадянам, які опинилися в складних життєвих обставинах, на виплату матеріальної допомоги ветеранам ОУН-УПА, сім'ям члени яких проходять службу в ЗСУ та сім'ям загиблих) – 2 676,0 тис.грн, на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті – 10,0 тис.грн, компенсаційні виплати за послуг зв'язку пільговим категоріям громадян – 10,0 тис.грн, видатки, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо перемішеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану – 500,0 тис.грн;

-на реалізацію завдань, передбачених Програмою забезпечення громадян Боратинської сільської ради, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами на 2023-2025 роки у проекті бюджету територіальної громади враховано 324,0 тис. гривень. Кошти спрямовуються для щомісячних виплат хворим, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, для придбання лікарських засобів.

За бюджетною програмою «**Організація благоустрою населених пунктів**» в бюджеті територіальної громади на 2023 рік передбачено обсяг витрат по загальному фонду в сумі 3 539,984 тис. гривень. За рахунок цих витрат заплановано оплата послуг за спожиту електроенергію (вуличне освітлення) – 2 739,984 тис.грн, оплата послуг (охоронні послуги, технічне обслуговування підземних газопроводів) – 500,0 тис.грн; придбання предметів та матеріалів – 300,0 тис. гривень.

На виконання заходів, передбачених **Програмою відшкодування різниці в тарифах по ВКП «Грань»** у проекті бюджету територіальної громади заплановано 700,0 тис. гривень. Зазначені кошти будуть спрямовані ВКП «ГРАНЬ» для здійснення заходів з відшкодування різниці в тарифах.

На витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів передбачено 13,9 тис.грн відповідно до **Програми підтримки індивідуального будівництва на селі «Власний дім» на 2021-2023 роки.**

На виконання заходів, передбачених Комплексною програмою розвитку галузі агропромислового комплексу громади на 2021-2023 роки, в бюджету територіальної громади на 2023 рік заплановано 500,0 тис.грн, з них по загальному фонду - 200 тис.грн та по спеціальному - 300 тис. гривень. Кошти спрямовуються для розроблення проектів по землеустрою, схем планування та забудови територій.

В бюджеті територіальної громади на 2023 рік заплановані кошти на реалізація інших заходів щодо **соціально-економічного розвитку територій** в сумі **31 398,069** тис. гривень. По об'єктах кошти будуть розподілені після затвердження переліку.

На оплату членських внесків до асоціацій органів місцевого самоврядування в бюджеті на 2023 рік передбачено 25,0 тис. гривень.

На реалізацію окремих завдань **Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Боратин»** плануються видатки в загальному обсязі 4 570,0 тис. гривень.

На реалізацію заходів, що передбачені **Програмою фінансової**

підтримки виробничо-комунального підприємства «Грань» на 2022-2024 роки, передбачено кошти в сумі 100,0 тис. гривень.

У проекті бюджету територіальної громади на 2023 рік заплановано 2 000,0 тис.грн на виконання заходів **Програми територіальної оборони Боратинської сільської на 2022-2024 роки.**

За рахунок прогнозних надходжень 2023 року до спеціального фонду бюджету громади екологічного податку, передбачено 70,7 тис.грн на діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідно до **Програми «Охорона навколишнього природного середовища».**

ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

Видатки загального фонду по головному розпоряднику коштів бюджету територіальної громади - відділу культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради на 2023 рік плануються в обсязі 13 348,004 тис.грн, що на 0,3 відсотка менше у порівнянні з уточненими показниками 2022 року; видатки спеціального фонду плануються в обсязі 181,750 тис. гривень.

У межах загального обсягу фінансового ресурсу передбачені видатки на утримання закладів освіти, культури, фізкультури, реалізацію заходів місцевих програм.

Пріоритетними напрямками галузі «Культура і мистецтво» є популяризація народної творчості та проведення культурно-мистецьких заходів; надання послуг населенню бібліотечними закладами, поповнення книжкового фонду; збереження культурних та архітектурних пам'яток.

Фінансове забезпечення витрат бюджетних закладів та місцевих програм у плановому бюджетному періоді буде здійснюватися за рахунок коштів бюджету територіальної громади (13 348,004 тис.грн), власних надходжень бюджетних установ (131,750 тис. гривень), а також за рахунок коштів, що передаються із загального фонду бюджету територіальної громади до бюджету розвитку (спеціального фонду), для проведення капітальних видатків - 50,0 тис. гривень.

Обсяг видатків загального фонду на виплату заробітної плати з нарахуваннями у 2023 році по закладах освіти, культури та фізкультури, підпорядкованих відділу культури та молодіжної політики становить 9 925,396 тис.грн, що в загальному на 102,6 тис.грн більше у порівнянні з 2022 роком, у тому числі: по музичній школі - у сумі 3 788,966 тис. грн (на 2,4 відсотка менше у порівнянні з 2022 роком, зменшено стимулюючі виплати), по закладах культури - 4 142,770 тис. грн (на 0,4 відсотка більше від уточнених показників 2022 року), по спортивній споруді (стадіон) -791,911 тис. грн (на 4,2 відсотка менше у порівнянні з 2022 роком, зменшено стимулюючі виплати).

В загальному обсязі таких витрат враховані видатки на оплату праці відповідно до встановлених розмірів мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду згідно з тарифною сіткою,

виплату матеріальної допомоги на оздоровлення для педагогічних, культурно-освітніх та мистецьких працівників у розмірі посадового окладу, грошової винагороди та надбавок і доплат обов'язкового характеру, зокрема на підвищення престижності педагогічної праці працівникам музичної школи в розмірі 20 відсотків посадового окладу та інші виплати.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв на 2023 рік враховані в сумі 1 615,254 тис. грн, що на 6,0 відсотка більше у порівнянні з 2022 роком. Розрахунок обсягу відповідних видатків проведено з урахуванням натуральних показників споживання та діючих тарифів в поточному році.

На оплату інших поточних витрат для забезпечення поточного утримання закладів освіти і культури, підпорядкованих відділу культури та молодіжної політики в бюджеті територіальної громади на 2023 рік передбачені видатки в загальній сумі 757,354 тис. гривень.

У вище зазначених обсягах включені видатки для надання спеціалізованої освіти музичною школою в сумі 4 078,788 тис. грн, що становить 30,1 відсоток загального обсягу видатків по відділу культури та молодіжної політики, з них по загальному фонду – 3 977,038 тис. грн та по спеціальному фонду – 101,750 тис. гривень.

Для фінансування закладів культури передбачено видатки у сумі 6 054,36 тис. грн, з них по загальному фонду – 5 974,306 тис. грн, по спеціальному фонду - 80,0 тис. грн, в тому числі видатки, що передаються із загального фонду до спеціального (бюджету розвитку) - 50,0 тис. грн та власні надходження бюджетних установ – 30,0 тис. гривень.

Капітальні видатки закладів культури на 2023 рік за рахунок коштів, що передаються із загального фонду до спеціального фонду (бюджету розвитку) передбачені для поповнення бібліотечних фондів.

На утримання спортивної споруди (стадіон) передбачено видатки у сумі 1 024,911 тис. гривень.

На реалізацію заходів місцевих програм, виконавцем за якими визначено відділ культури та молодіжної політики, в бюджеті територіальної громади на 2023 рік врахований фінансовий ресурс у загальній сумі 1 050,0 тис. грн, в тому числі на виконання: Програми розвитку культури Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки передбачено 500,0 тис. грн (проведення культурно-мистецьких заходів, відзначення державних та релігійних свят), Програми «Ініціативна молодь» Боратинської сільської ради – 50,0 тис. грн (здійснення заходів молодіжної політики, проведення навчань, тренінгів), Програми розвитку фізичної культури та спорту Боратинської територіальної громади на 2021-2023 роки – 500,0 тис. грн (проведення спортивних заходів).

Видатки спеціального фонду за рахунок власних надходжень бюджетних установ по закладах освіти та культури на 2023 рік становлять 131,750 тис. грн, з них оренда приміщень – 30,0 тис. грн, батьківська плата по мистецькій школі – 101,750 тис. гривень.

ВІДДІЛ ФІНАНСІВ БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

Головному розпоряднику коштів бюджету територіальної громади - відділу фінансів Боратинської сільської ради плануються видатки по загальному фонду в загальному обсязі **34 803,418** тис. гривень.

На утримання відділу фінансів в бюджеті громади, за рахунок власних доходів бюджету громади, передбачено 1 011,379 тис.грн, в тому числі на оплату праці з нарахуваннями – 851,379 тис. гривень.

Для здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та інших непередбачених видатків в бюджеті сільської територіальної громади сформовано **резервний фонд** в сумі 306,152 тис.грн, що, відповідно до статті 24 Бюджетного кодексу України, не перевищує одного відсотка від обсягу видатків загального фонду бюджету територіальної громади.

У Державному бюджеті України на 2023 рік залишається діюча система горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів через надання базової дотації місцевим бюджетам та вилучення реверсної дотації до державного бюджету.

При цьому, розрахунок горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснено з урахуванням таких параметрів: чисельність наявного населення станом на 01.01.2022 року (кількість внутрішньо переміщених осіб не враховано); очікувані надходження у 2022 році податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до бюджетів територіальних громад.

В рішенні «Про бюджет сільської територіальної громади на 2023 рік» обсяг реверсної дотації, який буде перерахований із бюджету громади до державного бюджету становить **30 767,6** тис. гривень. В порівнянні з 2022 роком обсяг реверсної дотації збільшився на 8 649,9 тис.грн, або на 39,1 відсоток.

Головне управління статистики у Волинській області вперше за останні роки, застосовуючи одну і ту саму Методику, розрахувало чисельність населення станом на 01 січня 2023 року для Боратинської сільської територіальної громади із необґрунтованим заниженням, що у десятки разів не відповідає загальній динаміці чисельності населення в області.

Станом на 01 січня 2022 року Головне управління статистики розрахувало чисельність нашої громади на 3 676 осіб менше, в порівнянні з чисельністю на 01 січня 2021 року, що становить 19,7 відсотка і складає 60,9 відсотка загального по області зменшення чисельності населення. **Розрахунковий приріст населення громаді безпідставно занижено за 2022 рік більше як у десять разів.**

Такі дії Головного управління статистики у Волинській області, як на наш погляд, є протизаконними, а застосування Міністерством фінансів України необґрунтованих і безпідставних даних з чисельності населення у міжбюджетних розрахунках до Державного бюджету України на 2023 рік спричинить збитки територіальній громаді щонайменше 6 млн. гривень через надмірне вилучення з місцевого бюджету реверсної дотації.

Субвенції іншим бюджетам за рахунок власних доходів бюджету територіальної громади

У рішення сільської ради передбачено обсяг цільових субвенцій, що передаються у вигляді іншої субвенції іншим місцевим бюджетам. Загальний ресурс, передбачений у наступному році на цю мету, становить **2 718,287** тис.грн, що на 2 009,5 тис.грн менше показника 2022 року, або на 42,5 відсотка.

На 2023 рік у рішенні бюджету сільської територіальної громади передбачені субвенції: на обслуговування та надання соціальних послуг населенню жителям громади в стаціонарному відділенні с.Білостік – **933,9** тис.грн (бюджет Торчинської селищної територіальної громади); на забезпечення діяльності «Інклюзивно-ресурсного центру Підгайцівської сільської ради» - **156,387** тис.грн (бюджет Підгайцівської сільської територіальної громади); на оплату комунальних послуг комунальному підприємству «Луцька центральна районна лікарня Підгайцівської сільської ради» - **800,0** тис.грн (бюджет Підгайцівської сільської територіальної громади); на виплати фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю загального захворювання, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги – **108,0** тис.грн (Районний бюджет Луцького району); на компенсаційні виплати за пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян – **720,0** тис.грн (Районний бюджет Луцького району).

КРЕДИТУВАННЯ

У 2023 році обсяг на реалізацію Програми підтримки індивідуального будівництва на селі «Власний дім» на 2021-2023 роки становить 139,0 тис.грн для надання кредитів на будівництво та придбання житла індивідуальним забудовникам запланований. Кошти передбачено за рахунок повернення раніше наданих кредитів, що надходять до спеціального фонду бюджету громади.

Кредитування індивідуальних сільських забудовників буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду коштів від повернення раніше наданих кредитів, відповідно до Програми підтримки індивідуального будівництва на селі «Власний дім» на 2021-2023 роки.

Начальник відділу фінансів

Ганна РАДЧУК